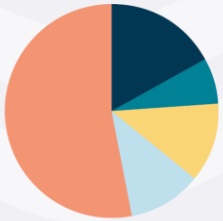
Varsinais-Suomen edunvalvonta ja hallitusohjelmatavoitteet

Miten kalatalouden toimijat voivat vaikuttaa seuraavan vaalikauden politiikkaan ja painopisteisiin?

11.11.2026

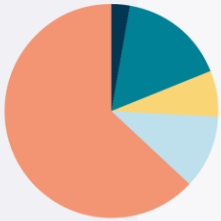
Malla Rannikko-Laine

Elinvoimainen ja vetovoimainen Varsinais-Suomi

Yritysten toimipaikat

- Alkutuotanto 17%
- Teollisuus 7%
- Rakentaminen 12%
- Kauppa 11%
- Palvelut 53%

Työpaikat

- Alkutuotanto 3%
- Teollisuus 16%
- Rakentaminen 7%
- Kauppa 11%
- Palvelut 63%

Suomen **2.** suurin vientimaakunta: n. 10 % kokonaisviennistä. Tavaravienti 6,7 mrd. € (2024)

Suomen **2.** suurin keskittymä kulttuurin ja taiteen ammattilaisia.

Varsinais-Suomesta tehdään vuosittain

2 milj. laivamatkaa Ruotsiin

2 milj. junamatkaa Turusta

250 000 kansainvälistä lentomatkaa

Turun satama: Suomen **1.** Suomen ja Ruotsin välisessä meriliikenteessä.

Naantalin satama: yli **50%** Suomen ja Ruotsin välisestä rekka- ja traileriliikenteestä lautoilla.

11/17 Suomen yhteysalusreiteistä

Yli **50%** Suomen lääketuotannosta

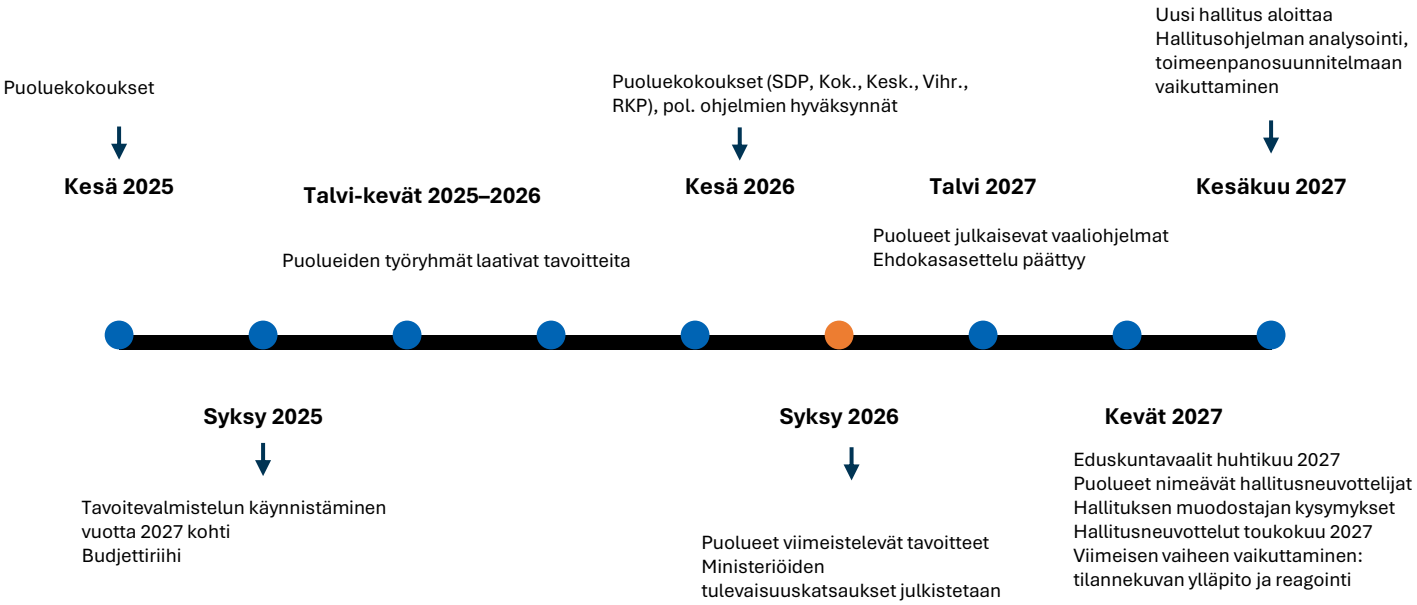
Turun telakan tilauskanta **7,5** mrd.€ (sisältää optiot)

133% liikevaihdon kasvu ICT-alalla v. 2015-2024

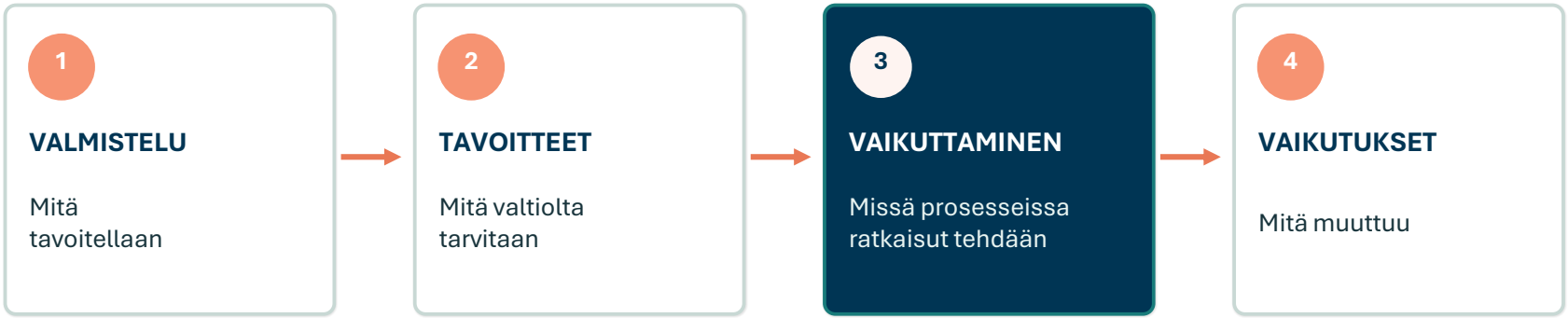
Suomen **1.** maa- ja kalatalouden tuottaja, elintarvike-tuotannon monipuolisin ykkösmaakunta.

-46 % teollisuuden polttoaineiden ilmastopäästöjen muutos v. 2005-2023

Aikajana tulevaan vaalikauteen valmistautumisesta

Seuraavaksi tavoitteet muuttuvat kohdennetuksi vaikuttamiseksi

Varsinais-Suomen liitto
Egentliga Finlands förbund

TURKU
ÅBO

TURUN
KAUPPAKAMARI

Yrittäjät
VARSINAIS-SUOMI

TURUN
YLIOPISTO

TURKU AMK

Åbo Akademi

BUSINESS
TURKU

HUMAK

Kolme teemaa, yksi strateginen kokonaisuus

Varsinais-Suomi rakentaa kasvua, turvallisuutta ja länsiyhteyksiä koko Suomelle.

Seuraavan hallituksen tulee tunnistaa Varsinais-Suomen rooli talouden kasvualustana, länsiyhteyksien turvaajana ja kestävän siirtymän toteuttajana
– ja tehdä näitä vahvuuksia tukevia panostuksia.

Kärkitavoitteet

- Länsiradan toinen vaihe
- Saaristomeren strateginen erityisalue
- Kasvua tukeva korkeakoulu- ja TKI- politiikka

1. Saavutettavuus ja kytkeytyminen länteen

Ydinviesti

Varsinais-Suomi on Suomen tärkein yhteys länteen ja pohjoismaiseen talousalueeseen.

Toimivat raide-, meri- ja lentoyhteydet ovat edellytys

- talouskasvulle ja investoinneille
- huoltovarmuudelle ja sotilaalliselle liikkuvuudelle
- EU-rahoituksen täysimääräiselle hyödyntämiselle

2. Saaristomeri ja vihreä siirtymä

Ydinviesti
Saaristomeren tila on kansallinen ympäristö- ja elinvoimatehtävä.

Suomen 1. maa- ja kalatalouden tuottajamaakunta

Saaristomeri on
- Suomen rannikon huonokuntoisin merialue
- Itämeren suojelun kannalta kriittisin kohde
- vihreän siirtymän, ruokajärjestelmän ja kiertotalouden avainalue

3. Elinvoimainen Varsinais-Suomi

Ydinviesti

Kasvu syntyy osaamisesta, investoinneista ja kansainvälisyydestä.

Varsinais-Suomi on

- yksi Suomen nopeimmin kasvavista teollisista ja TKI-keskittymistä
- muuttovetovoimainen, nuoria houkutteleva maakunta
- keskeinen puolustus- ja kaksikäyttöteknologioiden alue
- kansainvälisen työvoiman ja investointien solmukohta

Kotimainen kala takaisin suomalaisten lautasille

12 kg
kalaa kulutetaan henkilöä kohden vuodessa

3,8 kg
siitä on kotimaista

2/3
kulutetusta kalasta tulee ulkomailta

Suomella on kotimainen raaka-aine, osaamista ja kysyntää. Miksi oma kala ei silti päädy nykyistä useammin lautaselle?

Kala on tulevaisuudessa yhä tärkeämpi osa Suomen kestävää ruoantuotantoa ja huoltovarmuutta. Tavoitteeksi tulee asettaa kotimaisen kalan tuotannon ja käytön kasvattaminen, jalostusasteteen nostaminen ja rakentaa kalataloudesta kannattava, uudistuva ja kasvava osa suomalaista ruokajärjestelmää.

Maakuntastrategia 2040 +
Varsinais-Suomi on Suomen ruokaomavaraisin maakunta, ja sen omavaraisuusaste säilytetään korkeana. Varsinais-Suomi on merkittävä koko Suomen ruoantuotannon huoltovarmuudelle. Huoltovarmuuden näkökulmasta on tärkeää ylläpitää ja kehittää peltokasvituotantoa ja puutarhataloutta, vastuullista lihan-, maidon- ja kananmunatuotantoa sekä vahvistaa maa- ja kalatalousalojen (kalastus ja vesiviljely) vetovoimaa. Varsinais-Suomi on myös merkittävä riistamaakunta. Julkiset hankinnat tukevat paikallista ruokaa.

Miten varmistetaan kotimaisen kalan paluu suomalaisten lautasille?

1 **Lähtötilanne**

Suomalaiset syövät yli kaksi kertaa enemmän tuontikalaa kuin kotimaista kalaa, samalla kun kaupallisten kalastajien määrä vähenee.

2 **Tavoite**

Koko kalatalouden ketjun vahvistaminen kalastajista kalasatamiin ja jalostuksesta kuluttajiin, mikä lisää kotimaisen kalan käyttöä, huoltovarmuutta ja saariston elinvoimaa.

3 **Ratkaisupöydät**

Ruokastrategia, korkeakoulujen rahoitus ja muut koulutuspäätökset, TKI-rahoitus, investointituet, lupamenettelyt, kalan hyödyntäminen julkisissa hankinnoissa tukemaan tavoitetta.

4 **Alueen rooli**

Vaikuttaminen hallitusohjelmassa, valtion talousarvioissa, EU:n rahoituskaudella 2028–2034 sekä kansallisissa ruoka-, kala- ja huoltovarmuusratkaisuissa. Lisäksi

Kansallinen ja alueellinen kumppanuussuunnitelma jakautuu seuraaviin viiteen eri teemalukuun (vahvistettu 20.10.)

1. Puhdas siirtymä (energia & ilmasto), ympäristö ja saavutettavuus
2. Maa- ja kalatalous
3. TKI, osaaminen ja pk-yritykset
4. Turvallisuus, puolustus ja muuttoliike
5. Nuoret, sosiaalinen yhteenkuuluvuus, työllisyys, hyvinvointi ja oikeus

Temaattisesti vahva painotus kilpailukykyyn, ilmasto- ja ympäristöasioihin (43 %), sosiaalisiin tavoitteisiin (14 %), maaseutualueille (10 %) sekä kokonaisturvallisuuteen ja puolustukseen.

- NRPP:n lukurakenne ohjaa sekä rahojen jakautumista että myös valmistelun ja toimeenpanon vastuita.
- Lukujen alle suunnitellaan kulmakivitoimia (> 200 M€), investointikokonaisuuksia sekä uudistuksia poikkihallinnollisesti (> 20 M€).
- Maakuntien liitoilla on keskeinen vastuu alueellisen näkökulman tuomisessa NRPP-valmisteluun mm. maakunnan yhteistyöryhmän kautta

Varsinais-Suomen tavoitteena on hallitusohjelma, joka

- tunnistaa kasvavat ja investoivat alueet
- kohdentaa resurssit vaikuttavasti
- vahvistaa Suomen kilpailukykyä pitkällä aikavälillä

Varsinais-Suomen liitto
Egentliga Finlands förbund

Kiitos!